

Onderwerp

Zienswijze jaarrekening 2024, begroting 2025 en meerjarenraming 2026-2029 van GR MARN

Programma	Openbare ruimte	Collegebesluit	13 mei 2025
Portefeuillehouder	T.F.A. van Elferen	Behandeldatum Raad	28 mei 2025
		Status	Openbaar

Samenvatting

Op 3 april 2025 heeft de GR MARN de concept Jaarrekening 2024 en de concept Begroting 2025 inclusief wijziging begroting 2024 en de meerjarenraming 2026-2029 aangereikt met het verzoek de zienswijzen van de gemeente Nijmegen over deze stukken aan het Dagelijks Bestuur kenbaar te maken. In dit voorstel bepalen wij onze zienswijzen hierover met medeneming van het advies van de Adviesfunctie Gemeenschappelijke Regelingen.

Voorstel

- Onze zienswijze over de voorliggende concept jaarrekening 2024, begrotingswijziging 2025, concept begroting 2026 en meerjarenraming 2026-2029 van de GR MARN vast te stellen, waarin we aangeven:
 - In te stemmen met de jaarrekening 2024;
 - In te stemmen om het gerealiseerde resultaat groot €37.800 toe te voegen aan de resultaatsreserve van de MARN;
 - In te stemmen om de vrijval over 2024 uit de bestemmingsreserve van € 497.500 uit te keren, waarvan € 470.423 aan de 7 MARN-gemeenten en € 27.068 aan gemeente West Maas en Waal conform de gemaakte afspraken bij uittreding van gemeente West Maas en Waal uit de GR MARN;
 - In te stemmen om de dividenduitkering van € 1.632.000 vanuit ARN over 2023 uit te keren aan de deelnemende gemeenten o.b.v. inwoneraantallen van het jaar 2023;
 - In te stemmen met de begrotingswijzigingen 2025 van de begroting 2025;
 - In te stemmen met de begroting 2026 van de MARN;
 - De meerjarenbegroting van 2027 tot 2029 voor kennisgeving aan te nemen.
- De brief aan het Dagelijks Bestuur van de GR MARN met de zienswijzen vast te stellen

Aanleiding

Op 3 april 2025 heeft de GR MARN aan alle deelnemende gemeenten toegestuurd:

- de concept Jaarrekening 2024 inclusief een goedkeurende accountantsverklaring en
- de concept Begroting 2026 inclusief wijzigingen begroting 2025 en inclusief de meerjarenraming 2026-2029.

Gemeenten worden verzocht om hun zienswijzen op deze documenten aan het Dagelijks Bestuur van de GR MARN kenbaar te maken. Voor de beoordeling van de jaarstukken en de begroting hebben gemeenten in de regio Nijmegen de Adviesfunctie Gemeenschappelijke Regelingen opgericht. Het adviesrapport van de Adviesfunctie hebben wij op 25 april 2025 ontvangen en is bijgevoegd.

Beoogde impact: kaderstelling

Met het inbrengen van onze zienswijzen maakt de gemeente Nijmegen aan het Dagelijks Bestuur van de GR MARN kenbaar of:

- de activiteiten van de GR MARN in 2024 zijn uitgevoerd binnen de financiële kaders zoals die in de begroting van 2024 zijn vastgesteld en
- de concept Begroting 2026 en Meerjarenraming 2026-2029 onze instemming hebben dan wel zouden moeten worden bijgesteld.

Dit voorstel staat in relatie tot ambitie 3 van het programma Openbare Ruimte *“We zijn een circulaire stad waar we verantwoord omgaan met grondstoffen en deze zoveel mogelijk hergebruiken”*. Daarbinnen levert het een bijdrage aan doel 3.1 *“We zorgen voor inzameling van huishoudelijke afvalstromen”*.

Argumenten

Raadsbesluit

Op 4 juli 2018 heeft de Nijmeegse raad het delegatiebesluit voor het indienen van zienswijzen ten aanzien van gemeenschappelijke regelingen ingetrokken. Daarmee ligt deze bevoegdheid weer bij de raad.

1.1. Concept Jaarrekening 2024 goedgekeurd door de accountant

Een onafhankelijke accountant heeft een goedkeurende controleverklaring afgegeven over de concept Jaarrekening 2024 van de GR MARN. De Adviesfunctie adviseert gemeenten om in te stemmen met de concept Jaarrekening 2024.

1.2. Toevoegen rekeningresultaat 2024 aan resultaatreserve ten behoeve van liquiditeit en duurzame financiering

De jaarrekening van MARN over 2024 sluit met een voordelig saldo van € 1.669.800. Dit resultaat is voornamelijk ontstaan door de dividenduitkering van ARN over het jaar 2023 van € 1.632.000 en een winst van de MARN van € 37.800. Het voorstel van het Dagelijks Bestuur aan het Algemeen Bestuur is om het gerealiseerde resultaat van €37.800 toe te voegen aan de resultaatreserve van de MARN. Dit voorstel is in lijn met het MARN-besluit in voorjaar 2021 om positieve exploitatieresultaten vanaf 2021 niet meer uit te keren aan gemeenten, maar toe te voegen aan de resultaatreserve. Dit besluit is toen genomen met het oog op de liquiditeitspositie van de MARN voor de korte en lange termijn. Bij de kanttekening ‘liquiditeit en duurzame financiering’ wordt de achtergrond hiervan nader toegelicht.

De Adviesfunctie adviseert gemeenten in stemmen om het rekeningresultaat groot € 37.800 toe te voegen aan de resultaatreserve.

1.3. Uitkering vrijval 2024 uit bestemmingsreserve uit grondverkoop

De bestemmingsreserve ‘Uitkering gemeenten’ is ontstaan bij de verkoop van grond door MARN aan ARN BV. Bij de kanttekening ‘verkoop grond’ wordt dit nader toegelicht. Uit deze bestemmingsreserve vindt jaarlijks een vrijval plaats volgens een vast schema. De vrijval over 2024 bedraagt € 497.500 en komt ten goede aan de 7 MARN-gemeenten (i.e. € 470.432) en de gemeente West Maas en Waal (i.e. € 27.068).

De Adviesfunctie adviseert gemeenten in te stemmen om de vrijval 2024 uit te keren.

1.4. Uitkering dividend ARN over 2023

ARN keert over 2023 een bedrag van € 1.632.000 aan dividend uit aan de MARN. De MARN stelt voor dit bedrag in 2025 uit te keren aan de gemeenten. De Adviesfunctie adviseert om in te stemmen met de uitkering van het dividend aan de MARN-gemeenten.

1.5. Wijziging begroting 2025

Voor 2025 is een tekort voorzien van € 52.517. In verband met de duurzame financiering van de MARN (zie kanttekening) wordt eenzelfde bedrag aan de bestemmingsreserve onttrokken. De begroting is daarop aangepast.

De Adviesfunctie adviseert in te stemmen met de wijzigingen in de begroting van 2025.

1.6. Adviesfunctie: instemmen met de concept Begroting 2026

De lasten in de begroting 2026 zijn in lijn met de lasten in de begroting 2025. De begroting 2026 geeft een negatief resultaat van € 14.067. Dit is het gevolg van de dalende rente-inkomsten uit de verkoop grond die de enige inkomsten vormen voor de MARN. Vandaar de besluitvorming van het MARN-bestuur met het oog op een duurzame financiering van de GR MARN (zie ook kanttekening 'liquiditeit en duurzame financiering') om positieve rekeningresultaten niet langer uit te keren aan gemeenten alsook een toevoeging te doen vanuit de bestemmingsreserve gemeenten.

De Adviesfunctie adviseert gemeenten in te stemmen met de concept Begroting 2026.

1.7. Adviesfunctie: de meerjarenraming 2026-2029 ter kennisgeving aannemen

Bij de meerjarenbegroting 2026-2029 is ook een balansprognose opgesteld. Hiermee is de ontwikkeling van de balans tot en met 2029 te volgen; dit conform het advies van de provincie Gelderland. Daarbij is gerekend dat er vanaf 2025 aan het einde van het jaar altijd € 50.000 aan liquide middelen moet zijn.

De Adviesfunctie adviseert om de meerjarenraming ter kennisgeving aan te nemen.

2. Brief aan het Dagelijks Bestuur van de GR MARN

In lijn met bovenstaande besluiten en de adviezen van de Adviesfunctie zijn onze zienswijzen verwoord in bijgevoegde brief. Hiermee wordt het Dagelijks Bestuur van de MARN geïnformeerd over de zienswijzen van de gemeente Nijmegen ten aanzien van de concept Jaarrekening 2024, de wijzigingen begroting 2025 en de concept Begroting 2026 en de Meerjarenraming 2026-2029.

Kanttekeningen

1. Verkoop grond

De deelnemende gemeenten hoeven geen bijdrage te betalen aan de bedrijfsvoering van de GR MARN. Tot 2017 werd deze gefinancierd uit de huuropbrengsten van de grond aan ARN BV. Per medio 2017 is de grond verkocht aan ARN voor een bedrag van € 11,5 mln. Daartoe heeft de MARN aan ARN een annuïtaire lening verstrekt van € 11,5 mln met een vaste rente van 3,09% af te lossen in een periode van 20 jaar. In totaal ontvangt de MARN aldus tot en met 2036 jaarlijks een bedrag van € 768.600 aan rentebaten en aflossing. Uit de rentebaten wordt de bedrijfsvoering van de MARN gedekt. Het bedrag aan aflossing wordt gestort in de bestemmingsreserve "Uitkering gemeenten". Jaarlijks valt hier een bedrag uit vrij met de bestemming om aan de deelnemende gemeenten te worden uitgekeerd. In 2036 zal deze bestemmingsreserve volledig zijn teruggebracht tot € 0. Na de periode van 20 jaar (i.e. 2037) heeft de GR MARN geen inkomsten meer en zal financiering van de MARN moeten plaatsvinden door gemeentelijke bijdragen.

2. *Liquiditeit en duurzame financiering*

De aflossing op de geldlening die MARN aan ARN heeft verstrekt, is aangemerkt als bestemmingsreserve en werd in de regel samen met het exploitatieresultaat jaarlijks uitgekeerd aan de gemeenten. Uit de rentebaten van de lening wordt de bedrijfsvoering van de MARN gedekt. Omdat de geldlening echter annuïtair is, nemen de rente-inkomsten ieder jaar af en zijn deze op termijn niet meer afdoende om de exploitatie van de MARN te kunnen bekostigen. Vanaf 2027 is sprake van een negatief exploitatieresultaat en zonder aanpak gaat dit ten koste van de liquide middelen.

Als eerste stap heeft het bestuur daarom in 2021 besloten om het resultaat (rente-inkomsten minus exploitatiekosten) vanaf boekjaar 2021 niet meer jaarlijks uit te keren, maar toe te voegen aan de resultaatreserve. Als tweede stap naar een duurzame financiering van de MARN heeft het Algemeen bestuur in 2022 besloten dat de inkomsten uit de verkoop van de grond aan ARN (rente-inkomsten en aflossings-inkomsten) niet meer afzonderlijk beschouwd en afzonderlijk toegewezen worden (respectievelijk ten gunste van exploitatie MARN en ten gunste van de deelnemende gemeenten).

Dit heeft als resultaat dat vanaf 2024 elk jaar een deel van het vrij te vallen bedrag uit de bestemmingsreserve aan de batenkant in de begroting zal worden toegevoegd. Het restant van de jaarlijkse vrijval zal aan de gemeenten worden uitgekeerd. Over eventuele dividenduitkeringen van ARN wordt jaarlijks een besluit genomen.

Gezien de wijziging ten aanzien van de duurzame financiering, zoals hierboven toegelicht, is het resultaat van boekjaar 2023 eenmalig uitgekeerd (in lijn met het beleid van vóór 2021). Met het oog op de langjarige prognose zal vanaf 2024 een positief resultaat weer worden toegevoegd aan de resultaatreserve. Hiermee wordt voorkomen dat al voor einde looptijd van de lening van ARN (i.e. 2037) de GR MARN ten behoeve van de exploitatie een beroep op de gemeenten moet doen.

Fatale termijn

De fatale termijn voor het sturen van de brief “Zienswijzebrief GR MARN jaarrekening 2024 begroting 2025 en meerjarenraming 2026-2029” is medio juni. De definitieve vaststelling van de Jaarrekening MARN vindt plaats in juli.

Financiën

De concept Jaarrekening 2024 laat een positief rekeningresultaat zien van € 1.669.800. Hiervan is een bedrag van € 37.800 het resultaat van de MARN zelf. Dit bedrag zal op voorstel van het bestuur van MARN worden toegevoegd aan de resultaatreserve in lijn met eerdere besluitvorming voor een duurzame financiering van de MARN.

Het andere deel van het positieve rekeningresultaat bestaat uit een dividenduitkering van ARN over 2023 van € 1.632.000. Het bestuur van de MARN is voornemens dit bedrag uit te keren aan de gemeenten naar rato van inwoneraantal. Voor Nijmegen komt dit neer op een bedrag van € 900.834. Deze inkomsten komen ten gunste van de Algemene Middelen.

Daarnaast heeft over 2024 een vrijval plaatsgevonden uit de ‘bestemmingsreserve gemeenten’. Voorstel van het MARN-bestuur is hiervan een bedrag van € 470.432 uit te keren aan de MARN-gemeenten naar rato van inwoneraantal. Voor Nijmegen komt dit neer op een bedrag van € 259.668. Deze inkomsten voor Nijmegen komen ten gunste van Programma Openbare ruimte (taakveld Afval) en dienen ter dekking van een structurele bezuinigingstaakstelling van € 300.000 op de MARN.

Gesprek met de stad

Raadsvoorstel

Er heeft geen gesprek met de stad plaatsgevonden.

Vervolg

Indien de raad instemt met bovenstaande beslispunten wordt het Dagelijks Bestuur van de GR MARN middels bijgevoegde brief geïnformeerd.

Bijlage(n)

1. Aanbiedingsbrief van de GR MARN aan de gemeenteraad
2. Aanbiedingsbrief van de GR MARN aan het college
3. 01 MARN Begroting bijgesteld 2025 en 2026-2029
4. 01 Marn Jaarverslag 2024 met AV def
5. Adviesrapport MARN jaarstukken 2024 & begroting 2026
6. Concept Zienswijzebrief GR MARN jaarrekening 2024 begroting 2025 en meerjarenraming 2026-2029